

Cíklo 4.
23. januara.

Bonhai Bóh!

Létnik 26.
1916.

Sy-li spěval,
Pilnje dělal,
Strowja ēe
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwas,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty
Duši daty,
Wotpođi ty.

Z njebes mana
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihiczhczeńi w Budyschinje a je tam sa schtwortlētnu pschedplatu 40 pj. dostac̄.

3. njedžela po tssjoch kralach.

2. Mójs. 34, 4—10.

Mý pschinidžemy wot hodow a pucžujemy jutram na-pscheczo — na Golgatha pod kschijz teho Sbóžnika. A dženža šo wjedžemy na horu Sinai, na horu sakonja. To ſłowo nam praji, kaf Bóh druhí krócz sakon da. Njeje pak Chrystuš kónz sakonja? (Romsk. 10, 4.) Haj, ale niz w tej myſli, so by sakon w nowym ſlubje žaneje wažnoſcze njemel. Jesuš žam praji: „Ja njejkym pschischoł sakon roswjasac̄, ale dopjelnic̄.“ A bjes ſamyla Luther njeje sakon jako přenju hawptſchtuň do katechizma stajil. S teho pōsnajemy, so ma sakon tež ſa naš jako ſtawý noweho ſluba płacžiwoſc̄. A my móžemy prajiež:

Puež na Golgatha dže psches Sinai.

- Na Sinai naukuṇjemy žedženje po Golgatha.
- Na Golgatha nježměmy Sinai ſabyc̄.

1.

Přenjej taſli běſche Mójsaš w hněwje roſbil. Nětko ſteji druhí krócz po Božej pschilaſni ſ druhimaj ſamjenitnomaj taſlomaj psched Božim wobliežom wýkoſo na ſkalinje hory, a Bóh ſo k njemu poſhila a jemu ſo doſtanje dživne ſjewjenje Bože. (Sch. 6, 7.) Teſe ſłowa rěči Bóh k Mójsaſej. Wón ſo ſjewi w ſwojej kraſnoſeſzi jako Bóh luboſcze: ſmilny a hnadny a ſczerpliw a wot

wulkeje dobroty a prawdy, ale tež jako ſwjath, prawy Bóh, kif tych starskich hréchi domachyta na džeczoch a džeczi-džeczoch hac̄ do tseczeho a schtwórteho ſtawa. Duž ſo Mójsaſ ruceže k ſemi poſhili. Wón drje wě, ſo tón lud delkach pschi horje žaneho prawa nima na hnadu. Wón ſebi na to pomysli, kaf ſo ſabludzi, hdyz woſkolo ſkoteho czeleczja rejwasche, a kaf je ezejko, jón w poſluschnoſeſi napscheczo Bohu ſdžerzec̄. Šswiatosć Boha jeho naſtróži, a wón nutrnie wo hnadu ſa tón lud proſby.

Štupm̄ tež w duchu horje k Mójsaſej na horu sakonja, psched wobliežo ſwjateho a praweho a pruhujmy ſo w ſchpihelu sakonja. Te jednore, ſwjate kaſnje ſ tym móznym ſłowom: „Ty dyrbis̄! Ty njedýrbis̄!“ Kaf budža džeržane. Wopom̄ te kaſnje ſame. Ssměſch dha pak dženža — abo prajmy: ſmědiſche ſo do tuteho kħutneho wójnſteho čaſha temu, kif běſche ſo zyrtwi ſdalował, prajic̄: „Ty ſy 3. kaſnju pschedstupiſ“, abo žadoſcziwemu ſwětnemu člowjeſej, ſo je 6. kaſnju pschedstupiſ, abo tajkemu, kif druheho jebasche, ſo je 7. kaſnju pschedstupiſ. Woni bychu ſo ſ najmjeniſcha wuſmijeli. Hrěch běſche mnohim něſhto ſtare, ſchtož ſo ſa naſch čaſ wjaz̄i njehodži, a ſo je hrěch ſuđi ſkaženje, běſche jim hļupoſc̄.

To běſche ſrudne dopoſtaſmo, kaf běſche ſo člowjeſtwo wot Boha wobroc̄ilo. Njebe tehoſla ſtrach wulki, ſo by Bóh ſapocžał ſwoj lud domachytač. A wón je hishcze hnadnje pschischoł, we wichorje wójný lud wubudžil, ſo je naſch lud ſo dopomnił a kħwatał pod kſchijz teho

Sbóžnika, kij je naše jenizke wumóženje. Wot Sinai čehnje naš na Golgatha; ale

2.

na Golgatha nježměny Sinai sabycz. W sct. 10. žlubi Bóh nowy žlub; na Golgatha je wobsamknjeny, tam je bo džiw luboſeze ſtał, kažiž ſo na naſchej ſemi a mjeſe wſchitkini ludami njeje czinit. Tam kóždy hréſchnik ſbože a hnadu namaka. Tola wopomíny jeno: Bóh žlubi Mojsaſej nowy žlub, kij taſli ſakonja njeſe — t. j.: tež w nowym žlubje dýrbimy Bože kaſnje pſched wocžomaj a we wutrobje měcz, nježměny Sinai sabycz.

Husto ſo praji a žnano tež w ſchulach wucžer: My nježměny ſakon džeržecz. Wé ſo, ſo my žlabi czlowjekojo zyl ſakon njeopjelnimy, dokelž ſmy wſchitzh hréſchnizh. Ale to je wopacžne a straschnie, ſ teho ſudziez: „Dokelž je zyl ſakon džeržecz nježměne, nježm ſwjasany, ſakonjej poſluſhny býez.“ Tyžazý tak myſla; woni na hnadu czakaja, hnada je jim sahluček, na kótrymž wotpocžuje w ſwojich hréchach, a tak pſchezo bóle woſlabnu w ſwojim duchownym žiwenju. Duž je nuſne, do ſwědomijew ſawołacz: Šakon tu je, ſo by džeržany był. A nježměſchli jón tež zyl džeržecz, džerž jón tež, kaž daloko to ſamóžesch we wachowanju a modlenju. Twój Sbřžnik njeje jenož twój wumóžnik, ale tež twój pomožnik. Wón tebi ſwojego Duha da a chze tebje poſylnicz na ſnutſkomnym czlowjeku. Pſchede wſchém wopomí: Te 10 kaſnijow, kaž je je Luther w małym katechiſmje wuſladował, móže kóždy džeržecz, hdvž to chze. Wone wucžinjeja tehoodla niz jenož w katechiſmje, ale w twojim žiwenju wěry prěnju hawptſchtuku, ſ kotrejž prawy ſapocžatk czinisch w nowym žiwenju.

Duž dha: Sinai njechamy sabycz, mějm ſakon pſched wocžomaj a we wutrobje. Potom naſkuňemy hakle prawje hnadu Božu ſhromadziez. Pſchetož njeſhablaſa wérnoſcz wostanje, ſchtož tón Sbřžnik ſam w ſwojim prědowanju na horje praji (Mat. 5, 18): „Sawěrnje, ja praju wam: Dokelž njeſańdze njebo a ſemja, tež niz jene piſmiczko, tež niz jedyn punkcik wot ſakonja njebudze ſańcz, hacž ſo wſchitke wěžy stanu.“

Hamjen.

Boža wola abo prawdoſcz.

„Njech ſo jeno nět k tak stanje, pſchetož tak nam pſchi ſkuſcha, wſchitku prawdoſcz dopjelnicz.“ Mat. 3, 15.

Jeſuſ k Janej pſchińdze, ſo by ſo kſchecžieč dał. Kſcheczenizu mjeſeſhe ſa dopjelnjenje Božeje wole abo prawdoſcz. Boža wola je pſchezo prawdoſcz. Shubjene wozh ſi israelskeho doma phtacž a hréſchnikow k poſkuze wołacž, ſpróznych a wobęžených woſchewjecz, hojicž, czeſpicž, wumrjecž — to bě prawdoſcz, kotrejž dopjelnjenje Jeſuſ w duchownej myſli „žwoju jědž“ mjenowaſche. Tajke dopjelnjenje prawdoſcz wón tež Janej poruča: „Njech ſo jeno tak stanje.“ A nam? Doſcz je wězow, kotrej kóždy ſa nuſne njebohlađuje, mjes nimi džakowanje ſa narod, kemschikhód maczerje, ſama kſcheczeniza. Poſcžicž a ſ czelnym waſchnjom ſo k Božemu bliđu pſchihotowacž je drje pěkný, ſwonkowny ſkutk abo pocžinč, ale wón ſo dale bóle poſabhywa. Niz tak! Nam ſo pſchiſluſcha, wſchitku prawdoſcz dopjelnicž, tež w najmjeñſhim kverni býez, haj ſamo tam, hdzež ſo to mi a tebi ſa trěbne njeſda.

J. K.

Kotry bě bohatschi?

Khudy wježnjan pſchi pucžu ſamjenje ſlepach. Tam jeho jeho ſuſod, bohaty bur a naduwał, naděńdze. Tón k njemu praji: „Nětko ſym wſchě moje ležomnoſcze k rjanym krucham wumral; zyl dol hacž tam dele, kaž daloko widžiſh, je nětko mój.“ — „Derje.“ — „A wſchitke pola jowle we woſloňoſczi ſu tež moje.“ — „Derje.“ — „A tamnu ſtronu po horje zyl lěb hacž na wjerſch.“ — „Haj — a móbre njebo tam horje ka?“ woprascha ſo nětko ſamjenje ſlepac̄. Bur ſ ramjenjomaj ſzahny. „Te je moje“, ſchery mužik rjekny a hladasche ſ blyſcęzathm woſlicžom do njebeſkeje módriny nuts. W nožy pak ſo ſublerzej džiſeſhe, ſo je wo wžy najbohatschi muž wumrjeł. Gaſtroženy wotucži a ſo we ložu požydny; to tola nichto druhi býez nježměſchhe, hacž wón ſam. Rano pak ſ kheze wuſtupiwschi ſlyscheſhe: „Dženža w nožy je tež ſtary ſamjenje ſlepac̄ zyle nahle na žlaboſez wutroby wumrjeł.“ — „Tón je wumrjeł?“ — rjekny ſubler, a ſpodžiwe myſle jemu pſches duſchu čehnjechu. Na wſchém poſledku je tónle ſlepac̄ najbohatschi muž wo wžy był.

J. K.

Bamž Hrehork a biblija.

Woſko lěta 600 bě Hrehork I. abo Wulki ſ bamžom w Romje. To běſhe jara wuſtojny biſkop zyrkwe nawježornych krajow. Wón ſo woſebje tež ſa mikionſtwo w ſendželskej ſtarasche a tamnym pohanam wjele prědarjow ſezelesche. Ale hiſčeze wjazy. Ženemu jendželskemu biſkopej wón ras biblije pſchipoſbla ſ tej poručnoſczi, ſo býchu ſo pilnje czitake, a to tak, ſo by pſchi tym wuſwyczeſenje ſamžneje wutroby hłowna wěz była. Š zyla Hrehork na to hladasche, ſo měſhnizy ſwiate piſmo njebych ſo ſami ſtudowali, ale tež wſchědných ludzi pſchi kóždej ſkladnoſczi ſ njeho wucžili.

Zunkróz jenemu khežorskemu lekarjej tehoodla porokowaſche, ſo ſwětneho roſpróſchenja dla khwile nima, wſchědnie w bibliji czitacž. Šajimaw ſa kóždeho kſchecžijana je liſt, kotrejž lekarjej pihaſche. W nim takle praji:

„Te dha ſwiate piſmo njeſhto druhe hacž liſt wſchěhomózneho Boha na ſwoje ſtworjenje? Sawěrnje, hdvž býſhce daloko wot khežorskeho ſydlia pſchebywali a wot ſemiskeho khežora liſt dostali, njebyſhce měra měli a ſpacž móhli, doniž býſhce ſhonili, ſchto wam khežor pſche. Njebyſki kral, knies czlowjekow a jandželow, je wam ſwój liſt, kij dybci waž k wěčnemu žiwenju wjeſcz, pſblaſ, a wý tola ſkomdžicze, tónle liſt pilnje czitacž. Tehoodla dha ſo njekomdžce, ale phtaječe a pſhemylſluječe ſebi ſkowa waſcheho ſtworczela. Wulcze Božu wutrobu w Božim ſłowje ſpōſnacž, ſo by ſo waſha duſcha ſ czim wjetſchim žedženjom po wěčnych ſublach ſahorila; pſchetož we waſchej duſchi czim wjetſchi poſkoj nastanje, hdvž jej luboſez k ſtworicželej žaneho měra njeſda.“

J. K.

Setkanje Bože we wulkej wójnje.

(Poſkražowanje.)

Wucžer poſjeda, ſo je w Spirogſten ſopjeno ſe ſchulerſkych pižanskich knih, wot džecžazeje ruſi, naſſkerje wot něhdze 12lětneje holzy, napiſane, wó jſtiwje namakał a na nim te ſkowa piſane woſladał: „Luby nano, kaž pſchińdze, ſo ty nětko tež do Boha wěriſh, ſchtož tola hewał twoje waſchnje njebeſhe?“ Kajka hmujaza rěč tele džecžaze ſkowa.

* * *

My běchmy rucžne granaty pſchihotowali, ale dženža ſo hiſčeze njeſda czaž býez k nadběhej. Hdvž ja nětko ſhileny ſedžu

we ſtwojzej hrjebi a granaty woſolo naſ wuja, mi th̄az wobrasow na myſle pſchiindže. S wulkej žiwjenju ſo mi zly pucz žiwjenja ſjewi, hdvž tak kózdu hodžinu ſmijereži do woblicza hladac̄h. Woſebje to dobre, pſcheczelne, w žiwjenju pſched duchowne wočko ſtupi, wſchu luboſez, kiz ſym naſhonil wot naſſazſcheje mlodoſeze, ſo překl ſtupi ſrudnym wobſtejnoscenami, wot kotrychž je woſak we wójnje wobdaty. Ta knihu wuczahnu, w kotrejž Dr. Lutherowe ſłowa wo wójnje c̄itam. Wón ju wuſkadije jako wot Boha poſtajen, niſny podawk, kiz pſchinježe wucziszczenje c̄lowjestwa. A wopravodze tón, kotremuž budže ſpožezene, ſbožownie domiſni ſaſo wohladac̄, dyrb̄i wucziszczeny c̄lowyek bhez, hdvž je jeho duſcha wſcho žalostne wójny pſchewinyka. A ſchtóz wofstanje, je ſe ſtwojim žiwjenjom na wucziszczenju c̄lowjestwa ſobu dželaſ.

* * *

Woſras budže mi čaſ ſtiwjenja pſched woczomaj ſtejcz, ja jón ſabycz njemóžu a hdv bych ſto lét ſtarý był.

To běſche po czeſkej kriawnej bitwje. Někotry mojich lubych ludži ležesche na polu ſe ſlamaniymaj woczomaj, někotre wbohe c̄lowyske džeczo wleczesche ſo w hubjenſtvo ſtwojich ranow na wobalniſchezo. Czi druzh ležachu wot ſym tſchaſeni pſchi róžku ſo paſazeje wſy ſrjedža tlaſazych franzowſkich c̄zelow pod kraſnym hveſdojthym njebjom w noz̄ w awguscze. W naſchich wutrobach klapachu hiſchcze roſhorjenja a ſtyſknoseze žalostneho wojowanja. Naſche woczi kaž proſte hladachu horje k měrapoſlumy hveſdam a kózda duſcha bu wot ſo pſcheczinjazych ſacžiwanjow khablana. Duž pódla nije muž praji: „Anjes ſeutnanto, ale to ſo c̄lowyek modlicz naſuňuje!“ Trjecheny wot tutych jednorých ſłowow, kotrež mějach tež ſam we ſtwojich myſlach, ſo wobroczych, teho muža wohladac̄. To běſche jedyn mojich rekrutow, ničo ſepſchi a ničo hubjenſchi, hac̄ wulka hromada wſchitlich druhich woſakow. Jego powoſanje ſobu pſchinježe, ſo běſche ſozialdemofrat. Jego žiwjenje, jeho wjeſzele a ſrudoba hibaſche ſo w tym ſamym wobmjeſowanym woſkriežu, kotrež běch kózde lěto pſchi wuwuczenu rekrutow naſhonil. Šehto běſche ſo w tym mužu ſtaſo, ſo ſo w ſtyſknosezi ſtwojeje wutroby k Bohu wobroči, ſo na jene dobo troſcht a pomož w tym pytaſche, ſchtóz běſche najprjedy wužměſhat abo ſchtóz běſche jemu ſ najmjeñſha zyle pödlanſte bylo? Haj, niſa modlicz wuczi. Haj, th̄azkročzna ſmijerež na bitwiſchezu k c̄lowyek ſtupi, budže ſymjeñtne ſornijesko, kotrež hluhoko we wutrobje, husto pod prochom dréma, wubudžene a wón wuſtupi jako c̄lowyek, ſtwojeje ſlaboſeze ſebi wědomiy.

W měrje ležesche na kompanijowej komorje 250 malych cžornych knížkow. Pólne ſpěwarſke, na nich ſteji. Někto kózdy woſak jene w ſaku wſchesche. W měrje je někotry ſe ſměchom na nje hlaſat. Někto ſu wažne wobſedzeñſtvo. Šeaf husto ſym muža wjeczor widžat ſ tmy knihemi w ruzh, a pſchi pólnej Božej ſlužbje ani jedyn njeběſche, kiz běſche tu knihu ſhubil.

(S liſta ſeutnanta.)

Wumjekat

abo

Hdžej ma wlohu, tam roſeže.

Powjedańčko ſa lud,
po němſkim wobdželane wot dra. Pſula.

(1. poſracžowanje.)

Czeſki ſtaw.

Wjeſzele a ſrudoba.

Michał běſche 64 lét ſtarý, Pětr 28 lét. Na narodnym dnju lubeho ſyna ſo naſhemu ſtaremu wutroba wotewri. „Pětrje!“

rjekný wón, „ſtare ſłowo praji: »Schěſčdžeſac̄ lét — ſchědžiwo.« To dha ſym ja hizom ſchthri lěta, a wopokaſmo noschu na hlowje. A Bože pižmo praji: »Naſche žiwjenje traje ſydomdžeſac̄ lét.« Duž měl ja, jeli ſo ſo Bohu ſpodoba, hiſchcze 6 lét na ſemi. Te lěta chzyl ja rad žiw bhez kaž po ſwiatoku, ſo mož ſwoje ſaſdžene dnj derje roſpominac̄ a ſwoju ſnutſkownu rolu pilnje wobdželac̄. Ty drje wesch, leſko ſmahi nutſlach woftawa, a ſak lohlo tež na najlepſchej roli kopschiw y a wóſty ſchadžej. Ty dyrbis̄h moje hospodařtvo na ſo wſac̄. So by paſ to mož, bhez rad widžat, hdv by mi bóry pſchichodnu džowku do domu pſchiwiedl. Žentwa ſo nima pſches měru wotſtokowac̄, pſchetož kózdy nan chze, kaž daloko ſo Bohu ſpodoba, ſwoje džeczi wufbłac̄. Njejký ſebi hiſchcze na žanu myſlil?“ — Šehtóz prawe pucze kholo, tón ſo njetaje.

„Nano!“ wotmolwi Pětr, „duž do Kamenjowa ſym ſ Kowarjez Janom husto pola jeho wuja bhez. Kral ſ Marscha njeje ſo mi nekaſka ſdaſa. Jeli ſo wój ſ macžerju ničo pſchečzivo temu nimataj, a jeli ſo ja pſchi bližſhim ſnajomniſtwje widžu, ſo je pobožna, ſwérna a džekawa holza, dha drje bych ſebi ju wſaſ.“

Tola njekomdžmoj ſo dleje pſchi tym, luby cžitarjo! Michał Pětrej ſubko pſchepoda. Ale to ſahrodnistwo ſlónz wſy, k kotremuž 18 kózow pola ſluſchesche, ſhowa wón ſebi, prajíz: „Ta czi njecham wumjeñka czeſkeho cžinicž. Mój ſ macžerju jenu hornju ſtu ſ komoru ſa ſebje woſmijemoj a jescz budžemoj ſ wamaſ mlodymaj ſa jenym blidom. So bych paſ ſebi kózdy kroſhik pominac̄ njetřebaſ, hdvž chzu draſtu ſa naju ſupowac̄, abo hdvž chzu ſluk ſcheczijanskeje luboſeze dokonjecz, ſhlowam ſebi to male hospodařtvo pſchede wſu. Ty mi huſi datavſh a ja tebi ſa to ſlomu. Darmo rolu džekac̄ a, ſchtóz je nuſne, woſyč, to ſebi jako wumjeñk žadam. Eſh ſ tym ſpoſojom?“

„Czehoodla njeđyrbaſ ſpoſojom bhez, nano?“ wotmolwi Pětr; „wſchaf wſchitko tebi ſluſcha, a ty ſy ſo ſa mlode lěta wjele hörje měl. Byſi ſo mje nechtó praschaſ, ſak dyrbis̄h cžinicž budžich tu ſamu radu daſ.“

Nanowe a ſynowe wujednanje bu pſched ſudom wobtjerdžene, a Pětr bu ſ hospodarjom na ſuble.

Starý Kral, Marschin ſam, běſche wot Kowarjez Jana Pětrowe žadanje ſhoniſ, a dokež ničo pſcheczivo tajkej ſentwo njemjeſche, džesche Pětr ſ Janom jako družbu někotre raſy k nim na wohladu. Na to ſo Kral a jeho žona a džowka ſebrachu, wopytachu Pětrowe hospodařtvo a wohladachu ſebi ludži, dom, dwór, ſahrodu, rolu a ſkót: ſ króta wſchitko, ſchtóz w ſchtvortej proſtwje ſteji. Sa thdžen Pětr k nim na ſłowo pſchiindže, a džen ſluba bu poſtajen.

Gſlub ſo cžicho ſwjeczesche. Pſchi tej ſkladnoſci bu jaſnje ſroſprajene, kaſku ſměje njewiſta pomož, a kaſke budže nawožnije wobſedzeñſtvo. — Bóry na to tež bu pſched ſudom wobtjerdžene, ſo dyrb̄i, jeli jene wumrje, předy hac̄ mataj džeczi, to druhe nade wſchitkim ſ knijesom bhez. Michał ſam běſche na to hnaſ, ſo by ſo tuta naležnoſc̄ tak ſrijadowala.

Czeſtny mlody hólz a cžestna mloda holza ſo pſchipowjedaſchtaj.

Naſymu, thdžen do kwaſa, braschka hoſczi pſcheproſchowasche. Na jeho klobuzh bě kwětkow wěnz ſ cžerwenožidžanym bantom, a na ſiju tež cžerwjeny bant ſmahoſasche. Se ſaka jemu rjane pižane rubjeschko ſtejſeſche, a na lewym porcžmje tež jene wiſasche.

Kwaſne wóſy pſchihotowane ſtejachu; pohončojo, ſ rubjeschkami a wonjeschkami pſchheni, juſſachu, a konje róžate a bantate klinotachu. Do prénjeho wosa ſo njewiſta ſyže, do druheho nawožnja, a předku ſo heržy wjeſeſch.

Tak běchu do zyrkwe fastupili a cízchi Wótczenasch a njewjeszinski kherlisch wuspěvali, bushtaj Petr a Marscha wěrowanaj. Starý knjies duchowny jeju žwěru s Božeho ſłowa roswuczowasche, řehto ma mandželstwo na ſebi a ſajke pschitkluſchnosče ſebi žada pschi wježelu a pschi ſrudobje; a wſchitko to tak jažne a po wěrnoſci roſkadowasche, ſo starý Michał pschezo s hlowu ſiwaſche. Dokelž knjies duchowny wſchitklich pschitomnych ſnajesche, dha kóždemu někotre ſłowa pschidželi. Pschede wſchitkim pak Marju napominaſche, ſo dyrbi Marschu jako lubu džowku do domu wſacz a k wſhemu dobremu wodžicž w kſcheczijanskej ſczepliwoſczi. Potom, ſo k Marji wobrocziwski, prajesche: „Sa ſym twojeju starscheju wěrowaſk, tebje kſcheczík a tebi požohnowanje daſ po wopuſhčenju ſchule. Někto ſu czežle a ſrudne čaſhy. Pschichodna macz a pschichodna džowka ſtej jena pscheczivo druhej, kaž je to na poſledni čaſh wěſtežene. Sa cze twojeho Boha a Sbóžniſka dla proſchu, hladaj ſo žwěru, ſo ludžo wo wžy njemohli prajicž: »Panęz Petr je ſwojimaj starschimaj ſrudobu a hubjenſtwo do domu pschivjedl.« — Pschi tajkich ſłowach Marscha plakasche a ſebi ſamej lubjeſche, řehtož jeno móže žona plakacž a lubicž. Tej pak tež běſche woprawdze tak woſolo wutroby. — Po woporje a po Wótczenasch ſo domoj wróžachu.

„Daj Bóh ſbož“ a „Daj to Bóh“ bu na zylkym puczu ſkyſchane.

Tak běchu wſchitzh do kwaſneho domu a ſa blido žohnowani, wuspěva braſchla modlitwu a pschejeſche mlodymaj mandžellimaj ſbož do jeju noweho ſtawa.

Tola njekomžny ſo pschi wopízowanju jědže a pieža a rejow. Ženož na to hiſceze ſpomínny, ſo pschihladowarjo podarmo pod woſnami njeſtejachu, a ſo ſa doſtate darh mlodymaj mandžellimaj ſbož pschejachu; kaž tež, ſo ſo starý Michał pschi rejach khwilku ſe ſwojej Marju ſobu powjereča, a ſo ſo jímaj prawje ſpodobaſche.

Po kwaſu kóždy ſi brémjeſchkom dom czehnjeſche, a Petr ſo ſe žonu a ſe starschimaj domoj wróžci. — Tudy ſo wſchitko prawje duſchinje pocžinacche. Marscha běſche dželawé, dobre džecžo. Mér w domje býdlesche. Wſchitko mějeſche ſwój rjad a wěſty khód. Wſchitzh běchu pschesjene a wuprajichu ſo ſjawnje, kaž ſo žanemu ſdasche. Michałowe ſtare pschitkovo pak běſche: „Hdžej je muž w domje, tam njeje ſwada.“ Ale ſ tym ſlowczkom „muž“ chzysche wón wjele prajicž. — Teho dobra Marja pak ſo nje-móžeſche tak rucze do teho namakacž, ſo běſche knjeſtwo w druhich rukach. Wona pschezo hiſceze kuf ſobu roſkafowasche. Ale Michał jej roſtaja, ſo ma někto Marscha hospodariež jako w ſwojim. Marja móžeſche jeho cžim lóže poſkuchacž, dokelž ſo Marscha, hdžž něſhco wažne pschiūndže, kóždy ras jeje prasheſche, kaž je wona cžiniła.

Tak ſo naſyma a ſyma wježele minyſchtej. Maſchej ſtaraj ſo wježeleschtaj, ſo mějeſchtaj dwě džescži ſa jene.

Tola řehto je cžlowíſke wježele a cžlowíſke žiwjenje? Cžlowjet je w ſwojim žiwjenju jako trawa, wón ſežje jako kwětka na polu. Hdžž wětr na nju ſadunje, dha wona wjazh njeje, a ſwoje měſtno wona wjazh njeſnaje. — Tak měrž pschiūndže a Petr na roli myſlesche, połoži jeho Bóh tón Knjies na khoroložo. Šylna hlowniza jemu roſom wſa, a jenož tam a ſem ſo jažna myſl psches jeho blydnorečzenje pscheczíſhčza, kaž klonzowa pruha psches wječežatu mječelzu. W tajkich jažných khwilach ſo Petr žwěru k Bohu modlesche, a husto tež ſwojeho nana pracheſche: „Nano, jeli ſo wumru, njewopushež moju wbohu žonu!“ — Kaž rad to Michał ſlubi! Wón budžiſche wjele wjazh prajik a daſ, běſche li žiwjenje ſwojeho ſyna mohl ſdžeržecž. Ale teho čaſh bě doběžal. Po modlitwie, po wutrobnjej poſkuce a po doſtačzu Božeho wotkaſanja wužny wón, předy hacž běſche 29. lěto dokonjał.

Šrudoba a žaloſcž w zylkym domje knježesche. Schtôž je ſwoje džecžo na marach widoſ, tón móže ſacžuež, kaž jim woſolo wutroby běſche. Tej žonje ſo nochyzchtej dacž ſpoſojicž. Michał, ſtyknýwſhi ruž, w kucze ſydaſche a ſdychowasche: „Mój Petřie, moje wježele!“ Potom pak ſaſo ſwojej žoni rěcžesche: „Maczeřka, daſ ſebi býz; po krótkim čaſku tam mój tež budžemoj, a ty ſwojeho ſyna ſaſo ſmějefch! Njeprſchehrěſh ſo psches njeweru a morkotanje!“ — Wón da ſwojeho Petra pohrjebacž, kaž nan džecžo hrjeba, prajizh: „Wón je mje živý czeſcžík, kaž dyrbi dobre džecžo nana czeſcžíz; někto chzu ja jeho tež morveho czeſcžíz, kaž dyrbi nan ſube džecžo czeſcžíz.“ — Wón jeho k rowu psche-wodži; žonje pak ſobu hicž njemóžeschtaj.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

* Hdžž ſo tež w čaſku měra w ſherbſkých Božích domach na khěžorowym narodnym dnju (27. januara) Boža ſlužba ſwjeczjeſche, běſche w Sakskej waſchnje, khěžorowym narodnym dženym pschichodnu njedželu na ſwiatym měſtrje ſobu ſwjeczicž. Někto pak je tež hižom w ſaúdzenym wójnskim ſečze zyrkwinia wſchynoſcž to žadanje ſjewiša, ſo měl ſo we wſchěch Božích domach khěžorowym narodnym dženym 27. januara ſ Božej ſlužbu ſwjeczicž. A někto je ſaſo evangelsko-lutherſke krajne konſistorſto wuſas wudako, w kótrym wſchitkym evangelsko-lutherſkim wofzadom porucži, tež w tutym ſečze 27. januara, na khěžorowym narodnym dnju, ſwiedzeňſku Božu ſlužbu wotdžeržecž. Čaſh Božej ſlužby ſo wofzadom pschewoſtaji, kaž tež duchownym wuſwolenje teſtia. Wukas ſo ſkonečni ſ tými ſłowami: „Njech ſhromadne džakowanje a dobroproſchenje ſa khěžora a naſch wótzny kraj ſo Bohu derje ſpodoſa.“

* Cžerwjeny kſhiž wo ſtaru nowiňsku papjeru, ſajkejež je ſkoro w kóždym domje we wjetſchej měrje, proſhy. Póſkacž ma ſo do Draždjan (adressa: Abnahmestelle des 12. Armeekorps, Dresden-N., Hansastrasse 2) a to hacž kónz teho měžaza. Tale papjera ſo na město ſkomy, kotaž ſo hewaſ do ſpanſkých měchow thla, trjeba a móže ſo tež k dželangu wodžecžow trjebacž. Šskoma ma ſo někto ſa vjowanje ſkotu atd. načožicž. Duž pschiūndže tale papjera naſchim ſmužithym woſakam k ſeſhemu. A duž je radžicž, ſo ſo tale proſtwa powschitkownje wobledžbuje a nichto teje próžy lutowacž njebudž, k wužitkej naſchich wojaſow tajku pocžiſhežanu papjera wotedač a na měſtno, hdžž ſo hromadži, póſkacž. Wě ſo, móža jich tež wjazy wó wžy k temu hromadže ſtupicž.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale je tež we wſchěch pſchedaſtawach „Sſerb. Nowin“ na wžach a w Budyschinje doſtač. Ma ſchitwórcz-léta placzi wón 40 pj., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 pj. pſchedawaju.